

Kristine Kathryn Ruschová – Echea

Dodnes, když zavřu oči, vidím ji v duchu před sebou, stejnou jako ve chvíli, kdy jsem ji spatřila poprvé: drobnou, křehkou, s nepřírozně bledou kůží a šikmýma čokoládovými očima. Vlasy měla bílé jako měsíc za bezmračného večera. Tehdy, toho dne, se zdálo, že ty oči tvoří jedinou barevnou skvrnu na jejím vyčerpaném obličejíku. Bylo jí sedm, ale vypadala na tři. A její chování se nepodobalo ničemu, s čím jsme se do té doby setkali.

Ani potom.

Měli jsme tři děti a žilo se nám dobře. Nebyli jsme nijak impulzivní, ale skutečně jsme cítili, že máme co dát. Měli jsme velký dům a dost peněz; mohli bychom pomoci nějakému dítěti. Opravdu se to zdálo ku prospěchu věci.

Začalo to těmi letáky. Poprvé jsme je uviděli v nezastřešené kavárně nedaleko našeho domu. Právě jsme obědvali, když jsme zahlédli vznášející se barevné tečky, mihla se dětská tvář. Oba s manželem jsme si dotekem otevřeli obrazový displej:

Prázdná měsíční krajina, nad obzorem Země jako obrovský modrobílý míč, neustále přítomná, nedotčená, zdravá a jaksi provinilá. Samotný Měsíc vypadal pustě jako vždy, dokud jste pořádně nezaostřili. Potom se objevily jizvy rozbitých kupolí, otevřených ke hvězdám. V rohu prvního letáku, který jsem otevřela, byly na samém kraji zobrazení vidět krvavé skvrny, roztroušené všude po kráterech a balvanech. Nadělaly do prachu díry o velikosti pěsti. Nikdo mi nemusel vysvětlovat, co to je. Výsledky použití samopalů s vysokou kadencí v podmínkách nízké gravitace jsme měli možnost vidět, kdykoli jsme si nahrávali zprávy.

Série letáků začínala celkovým pohledem na Měsíc a končila tvářemi uprchlíků: bledými, ztrhanými, poraženými. Osobní doprava raketoplány na Zemi byla značně omezena. Nejprve přiletěli ti, kdo mohli zaplatit, ale v době, kdy se k nám dostaly letáky, už se podmínky pro poskytnutí azylu změnily. Země přijímala pouze ty, kdo tu měli žijící příbuzné. Žijící příbuzné, kteří byli ochotni příbuzenství přiznat – a mohli je prokázat úředním potvrzením.

K těmto pravidlům se však nepřihlíželo v případě dětí – sirotek nebo nezletilých válečných uprchlíků. Ti se směli vrátit na Zemi, pokud to jejich zdravotní stav dovoloval, pokud souhlasili s tím, že budou adoptováni, a byli ochotni zřici se všech nároků na měsíční půdu. Museli se zřici hvězd, aby mohli mít domov.

Vyzvedli jsme jí u Siouxských Vodopádů, kde se nacházela stanice raketoplánů a internační středisko, nejbližší k našemu bydlišti. Zastávka raketoplánů byla na opuštěném místě. Původně sloužila jako stanoviště pro nakládání politických vězňů a vesmírných vojenských oddílů. Vybudovali ji ve zvlněné prérii; rozlehlý komplex, jehož laserové ploty se mihotavě třpytily na slunci. U každého vchodu stála stráž, další se vznášely nad námi. Muži s laserovými zbraněmi nás zavedli do hlavního areálu, do budovy, jež byla postavena téměř před sto lety z betonu a oceli, účelné, studené a staré. Její haly byly cítit zatuchlinou. Beton oprýskával a všechno pokrýval jemným šedivým prachem.

Echea přiletěla už předchozím raketoplánem. Musela projít detoxikací a karanténou, podrobit se zdravotní prohlídce a psychiatrickému posouzení. Nevěděli jsme, jestli nám ji vůbec předají, dokud nezavolali naše jméno.

Setkali jsme se s ní v betonové místnosti bez oken, chráněné před sluncem, chráněné před světem. V celém areálu nebyl žádný nábytek.

Otevřely se dveře a v nich se objevilo dítě.

Drobné, bledé, křehké. Oči obrovské jako sám měsíc, tmavší než nejčernější noc. Stála uprostřed místnosti rozkročená, se založenýma rukama, jako by se už teď na nás zlobila. Počítačový hlas se rozezněl všude kolem nás, pronikal do nás a mezi nás:

Toto je Echea. Prosím vezměte ji a pokračujte dveřmi po levé straně. Čeká na vás raketoplán, který vás dopraví na předem určené místo.

Nepohnula se, když ten hlas uslyšela, přestože mě polekal. Můj manžel už vykročil k ní. Dřepl si, ona se na něj nasupila.

„Nepotřebuju vás,“ řekla.

„My tě také nepotřebujeme,“ opáčil. „Ale stejně tě chceme.“
Přísné držení její brady se trochu uvolnilo, ale jen nepatrně.

„Mluvíte i za ni?“ zeptala se a ukázala na mě.

„Ne,“ řekla jsem. Věděla jsem, o co jí jde. Požadovala hned na místě ujištění, že nevstupuje do válečné zóny, sice soukromé, ale stejně ničivé jako ta, kterou právě opustila. „Mluvím sama za sebe. Přiju si, abys šla s námi domů, Echeo.“ Neústupně na nás upírala zrak, aniž by změnila svůj sebevědomý postoj. „Proč mě chcete?“ zeptala se. „Ani mě neznáte!“

„Však tě poznáme,“ pravil můj manžel.

„A potom mě pošlete zpátky,“ prohlásila trpkým tónem. Rozeznala jsem v něm strach. „Nepůjdeš zpátky, to ti slibuju,“ řekla jsem. Tohle se slibovalo lehce. Žádné z dětí se na Měsíc nevracelo, ani ty, u nichž se adopce nezdařila.

Nad námi se ozval zvonek. Na to nás upozorňovali, věděli jsme, že už musíme jít.

„Musíme odtud pryč,“ pobídl nás manžel. „Vezmi si své věci.“ Nejdřív se zatvářila zděšeně a zrazeně, ale okamžitě to skryla. Ani jsem si nebyla jistá, jestli jsem to doopravdy viděla. Potom zúžila ty krásné Čokoládové oči. „Jsem z Měsíce,“ pravila se sarkasmem, jaký by našim vlastním dcerám byl cizí. „My žádné věci nemáme.“

O měsíčních válkách se toho na Zemi moc nevědělo. Síťové zpravodajství bylo nevyhnutelně povrchní, a na dlouhou lekci dějin Měsíce jsem neměla trpělivost.

Stručně shrnuto byla situace na Měsíci taková: Měsíc vládl jen velmi omezenými ekonomickými zdroji. Některé kolonie byly po letech existence soběstačné, jiné nikoli. Neobyčejně cenné náklady, dopravované ze Země, měly své pevné místo určení, ale často tam nedorazily. Kvůli získání vzácného zboží se lidé dopouštěli pirátství, krádeží a vražd. Někdy propukly místní šarvátky, občas se boje vystupňovaly. Docházelo k poškození kupolí, a nejhorším důsledkem bojů bylo úplné zničení dvou kolonií.

Tou dobou jsem situaci na Měsíci vůbec nerozuměla. Přijala jsem za svůj cynický názor jednoho ze svých profesorů: kolonie vždycky bojují o nezávislost, jakmile se oddělí od mateřské země. Dokonce jsem to tu a tam zopakovala na nějakém večírku. Nechápala jsem, že jde o hrubé zjednodušení nejsložitějšího problému našeho vesmíru.

Kromě toho mi nedocházelo, jakou daň si takové případy vybírají na lidech.

To jest, dokud jsem neměla doma Echeu.

Na zpáteční cestu jsme si objednali soukromý raketoplán, ale klidně jsme mohli jít domů pěšky po veřejné ulici. Pokoušela jsem se Echeu nějak zabavit, ale nemluvila. Místo toho civěla z okna, a jak jsme se blížili k domovu, byla viditelně čím dál neklidnější.

Jezero Nebagamon je docela malé; jedno ze stovek jezer, jimiž je poset celý Severní Wisconsin. Kdysi tu bývala módní rekreační oblast pro příslušníky vyšších vrstev. Mnoho z nich si tu postavilo letní sídla, některá už koncem devatenáctého století. Na počátku století jedenadvacátého byly letní domy rozprodány. Větší část pozemků koupily rodiny, které už vlastnily půdu v sousedství a kterým se nelíbilo, jaká je kolem Nebagamonu tlačenice. Má rodina nakoupila patnáct parcel. Rodina mého manžela deset. Náš sňatek, jak někteří vtipkovali, patřil k jedné z nejdůležitějších fúzí současnosti,

Někdy si říkám, že to vůbec nebyl vtip. Všichni to od nás očekávali. Pochopitelně k sobě chováme jistou náklonnost, v našem vztahu se najde i kus vroucnosti. Ne však skutečná vášeň. Neprožili jsme žádnou vášeň, tím jsem si jistá. Pouze vřelou náklonnost. Vášeň jsem kdysi cítila k jinému muži – vlastně tehdy chlapci – a bylo to tak dávno, že už si na to pamatuju jen v nejasných představách, jako bych to před lety viděla ve filmu nebo na obraze ze života někoho jiného.

Když jsme se s manželem vzali, počínali jsme si jako společnost, která právě nabyla majetek. Strhli jsme letní sídlo mé rodiny, protože ta stavba neměla patřičné možnosti ani historickou hodnotu, a pustili se do přestavby domu manželovy rodiny. Starý dům se stal pohodlným sídlem s báječným trávníkem, který se svažoval až ke kalné vodě. Večer jsme sedávali na verandě a poslouchali cikády, dokud se úplně nesetmělo. Potom jsme se dívali na hvězdy a jejich odrazy v našem jezeře. Občas nám byla dopřána i polární záře, ale ne moc často.

Na toto místo jsme přivedli Echeu, dívku, která nikdy doopravdy neviděla zelenou travu nebo vzrostlé stromy, která zaručeně nikdy nespatriła jezero nebo modrou oblohu'nebo hvězdy ze Země. Za svého krátkého pobytu v Severní Dakote viděla jen to, co tam považují za Zemi – hnědý prach a Čerstvý vzduch. Ale i tato její zkušenost byla velmi omezená a nezahrnovala sluneční svit ani přírodu.

Neměli jsme ponětí, jak to na ni bude působit.

O mnoha věcech jsme tehdy neměli ponětí.

Naše děvčata se na přední verandě srovnala podle věku: Kally, dvanáctiletá a nejvyšší, stála

u dveří. Prostřední Susan hned vedle ní, Anně sama o kousek dál. Působily zcela patřičně jako schůdky; byly mezi nimi tříleté rozestupy, což se považuje za optimální už déle než sto let.

Při plánování jejich narození jsme se drželi pravidel, právě tak jako při jejich výchově.

Echea byla to jediné, co se vymykalo normě.

Anně, vždycky odvážná, zamířila k nám, jakmile jsme vystoupili. Na svých šest byla malá, ale pořád ještě vyšší než Echea. V Anně se také dokonale promíchalo naše dědictví –manželovy zářivě modré oči a světlé vlasy s mou tmavou pletí a exotickými rysy. Jednoho dne z ní bude krasavice, což můj muž považoval za nespravedlivé, protože jí to navíc ještě myslelo. „Ahoj,“ zavolala, když došla doprostřed trávníku. Nedívala se na nás, ale na Echeu.

Echea se zastavila. Šla těsně přede mnou, takže jsem také musela zůstat stát.

„Nejsem jako ony,“ řekla. Hleděla na mé dcery nevraživě. „A nechci být taková.“

„Však nemusíš,“ odpověděla jsem měkce.

„Ovšem můžeš se chovat zdvořile,“ pravil můj muž. Echea se na něj zamračila. V té

chvíli, aspoň já myslím, že právě tehdy, byl jejich vzájemný vztah přesně určen.

„Ty budeš nejspíš mazánek,“ oslovila Anně.

Anně se zazubila. „Jasně. Lepší než rozmazlený spratek.“

Zatajila jsem dech. Mezi mazánkem a rozmazleným spratkem nebyl zas tak velký rozdíl a všichni jsme to věděli.

„A máte nějakého spratka?“ zeptala se Echea.

„Ne,“ odpověděla Anně.

Echea si prohlédla dům, trávník, jezero, a zašeptala: „Tak teď ho už máte.“

Později mi manžel řekl, že to vnímal jako prohlášení. Mně to spíš připadalo jako projev úžasu. A mé dcery v tom viděly něco úplně jiného. „Mám dojem, že se o to budeš muset poprat se Susan,“ pravila Anně.

„To ne!“ zavolala Susan z verandy.

„Vidíš?“ ušklíbla se Anně, vzala Echeu za ruku a vedla ji po schodech nahoru.

Té první noci nás vzbudily výkřiky. Probrala jsem se naráz z hlubokého spánku a zjistila jsem, že už sedím a jsem připravena k boji. Nejdřív jsem myslela, že jsem nechala běžet připojení; nechala jsem se totiž uspat příběhem na dobrou noc. Moje připojení je opatřeno automatickým vypínáním, ale někdy ho zapomínám nastavit. Při tom všem, co se udalo v

pár uplynulých dnech, by nebylo divu, kdyby se mi to stalo znovu.

Pak jsem si všimla, že manžel také sedí a nejistě se snaží vymnout z očí spánek.

Vřískot nepřestával. Byly to pronikavé, ostré výkřiky. Chvíli mi trvalo, než jsem ten hlas poznala.

Susan.

Byla jsem z postele venku dřív, než jsem na to stačila pomyslet, a hnala jsem se chodbou, ani jsem na sebe nestihla hodit župan. Noční košile kolem mě v běhu vlála. Manžel se držel těsně za mnou, slyšela jsem jeho těžké kroky na podlaze z tvrdého dřeva. Když jsme dorazili do Susanina pokoje, seděla u okna a vzlykala. Úplněk vrhal světelný pruh napříč polštáři a ozařoval látkové koberečky a staromódní růžový přehoz.

Sedla jsem si k ní a objala ji. Její křehká ramena se chvěla, dýchala přerývaně. Manžel si před ní dřepl a vzal její ruce do svých.

„Co se stalo, zlato?“ zeptala jsem se.

„Já... Já ho viděla,“ vyhrkla. „Jeho obličej vybuchl a ta krev se vyvalila...“

„Zase sis před spaním pouštěla síť?“ zeptal se jí manžel účastným tónem. Oba jsme věděli,

že pokud to přizná, dostane se jí ráno dalšího poučení o nezbytné opatrnosti, týkající se všeho, co si pustí do hlavy předtím, než nechá mozek odpočívat.

„Ne!“ zakvílela.

Zjevně se na své dřívější lekce pamatovala. „Tak čím to tedy bylo?“ naléhala jsem,

„Já *nevím*!“ Znovu propukla v pláč. Přivinula jsem ji k sobě, ale Susan nepustila ani manželovy ruce.

„A když se ta krev vylila, co se stalo dál?“ zajímal se.

„Někdo mě chytil,“ zamumlala do mé noční košile. „A táhl mě od něj. Nechtěla jsem pryč.“

„A pak?“ Manžel mluvil stále velmi tiše.

„Pak jsem se probudila.“ Dech se jí zadrhl. Položila jsem jí ruku na hlavu a přitáhla ji blíž. „Už je dobře, zlatíčko, byl to jenom sen.“

„Jenomže to bylo tak *opravdové*,“ namítla.

„Teď jsi tady,“ prohlásil manžel. „Právě tu, ve svém pokoji. A my jsme u tebe.“

„Nechci už usnout,“ zaprosila. „Nemusím jít spát?“

„Musíš.“ Věděla jsem, že bude lepší, když půjde spát, než aby se toho bála. „Víš co? Naprogramuju Dům, aby ti vyprávěl něco na uklidnění, s trochou hudby a možná pár pohyblivými obrázky.

Co ty na to?“

„Třeba Doktora Seusse?“

„To tedy není pokaždé zrovna uklidňující,“ zabručel manžel. Zjevně si pamatoval, jak se Kally po programu *Kocour v klobouku* děsila všeho, co připomínalo kočku.

„Necháme to na Susan,“ řekla jsem jemně a připomněla mu jinou příhodu. Ve třech letech si pouštěla celou noc *Zelený hemenex*, Dům tehdy drmolil pořád dokola to samé, takže jsem

byla vděčná, že máme pokoj na opačném konci chodby.

Ale teď už jí nebyly tři a o Doktora Seusse už léta neprojevila zájem. Ten sen ji musel opravdu vyděsit.

„Kdybys měla ještě nějaké potíže,“ navrhl jí manžel, „přijdeš za námi, ano?“

Přikývla. Sevřel jí ruce, pak ji zvedl, odnesl do postele a odhrnul pokrývky. Susan se mě chýtila, když jsem ji přikrývala. „Vrátím se tam, až zavřu

oči?“ hlesla.

„Ne. Poslechněš si Dům a tvrdě usneš. A pokud se ti bude něco zdát, tak o samých

pěkných věcech jako kytky na slunci a jezero v létě.“

„Slibuješ?“ Hlas se jí chvěl.

„Slibuju,“ odpověděla jsem. Potom jsem si sundala její ruce ze šije a každou jsem

políbila, než jsem je položila na deku. Nakonec jsem jí dala pusu na čelo. Manžel udělal totéž. Když jsme odcházeli, už si objednávala u Domu předčítání.

Než jsem za námi zavřela dveře, zahlédla jsem na stěně úvodní obraz Zeleného hemenexu.

Příštího rána se zdálo všechno v pořádku. Když jsem sešla dolů na snídani, kuchař už umístil jídlo na stůl, každé na zvláštní ohřívací talíř. Míchaná vejce měla ten mírně tekutý vzhled, naznačující, že byla připravena více než před hodinou – ani nejnovější model ohřívacích talířů tomu nedokázal zabránit. Kromě toho jsme měli chléb ve vajíčku a Susaniny oblíbené vafle. Nad tím vším se vznášela vůně čerstvých borůvkových vdolečků, až jsem se musela usmát. Domácí personál si dal náramnou práci, aby se Echea cítila vítána. Můj muž už seděl na svém obvyklém místě, pil kávu, rozlamoval prsty vdolečky a s někým elektronicky komunikoval. Talíř se zbytky vajec se šunkou odstrčil stranou. „Dobré ráno.“ Vklouzla jsem na své místo na opačné straně stolu. Byl vyroben z dubu a patřil mé rodině od roku 1851, kdy ho předkové mé matky přivezli z Evropy jako svatební dar pro mé pra-pra-atakdál-prarodiče. Hospodyně ho udržovala dokonale vyleštěný a chránila ho před zašpiněním od jídla výhradně lněným prostíráním.

Nebylo na něm ani Škrábnutí.

Manžel mě vzal na vědomí gestem ruky s prsty od borůvek. Vzhledla jsem, když jsem zaslechla smích. Vstoupila Kally, objímajíc paži Susan. Susan ještě nevypadala ve své kůži. Pod očima měla tmavé kruhy, které znamenaly, že *Zelený hemenex* se tak docela neosvědčil. Na to, aby přišla za námi, už byla moc velká – to mi bylo jasné, když jsme od ní v noci odcházeli – jen jsem doufala, že nestrávila celou noc nasloucháním Domu, aby našla útěchu

v umělých hlasech a obrázcích.

Dívky se ještě usmívaly, když si mě všimly.

„Co je tady k smíchu?“ zajímala jsem se.

„Echea,“ odpověděla Kally. „Vědělas, že její šaty před ní patřily někomu jinému?“

Ne, to jsem tedy nevěděla, ale nepřekvapilo mě to. Na druhé straně mé dcery měly vždycky na sebe jen to nejlepší. Občas mě jejich představy o životě – nebo spíš nedostatek vědomostí – zaskočily.

„Je to celkem běžný způsob, jakým lidé šetří peníze,“ vysvětlila jsem jim. „Ale tohle budou její poslední šaty, které před ní nosil někdo jiný.“

Mami? To byla Anně, mailovala mi přímo. Důležitá výzva se mi objevila před levým okem. *Můžeš přijít nahoru?* Mrknutím jsem zprávu smazala a s povzdechem jsem odstrčila

židli. Mohlo mě napadnout, že holky hned první den něco vyvedou.

Ten jejich smích mě na to měl připravit.

„Pamatujte si,“ přikázala jsem jim, „jen jeden hlavní chod. Ať už váš otec říká cokoli.“

„Ale mami,“ ozvala se Kally.

„Myslím to vážně.“ Pospíchala jsem ke schodům. Nepotřebovala jsem zjišťovat, kde Anně zrovna je. Spolu s e-mailem mi poslala obrázek dveří do Echeina pokoje. Když jsem došla blíž, uslyšela jsem Anně mluvit:

„... to tak nemyslely, jsou to pitomé prdelky.“

Prdelka bylo nejhorší slovo, které Anně používala, tedy zatím. A když už ho použila, zdůraznila ho tak, že vyjadřovalo jasné odsouzení.

„Jsou to moje šaty,“ řekla Echea. Její hlas zněl klidně a vyrovnaně, ale já si všimla jakéhosi drsného tónu, který tam předešlého dne nebyl. „Nic jiného nemám.“ V tom okamžiku jsem vešla do pokoje. Anně seděla na posteli, která byla pečlivě ustlána. Kdybych Echeu večer sama neukládala, nikdy bych neřekla, že v té posteli spala. Echea stála vedle své židle u okna a upírala zrak na trávník, jako by si netroufala pustit ho z dohledu.

„Ve skutečnosti,“ začala jsem lehce, „máš vlastní šatník plný oblečení.“

Dík, mami, poslala mi Anne.

„Ty šaty jsou ale vaše,“ prohlásila Echea.

„Adoptovali jsme tě,“ vysvětlila jsem. „Co je naše, je teď i tvoje.“

„Vy to nechápete,“ řekla. „Tyhle šaty jsou moje. Je to všechno, co mám.“

Držela si je oběma rukama, jako bychom jí je chtěli vytrhnout.

„Já vím, děťátko. Můžeš si je nechat. Nikdo ti je nechce vzít.“

„Ony ale povídaly, že to uděláte.“

„Kdo?“ přeptala jsem se a srdce mi pokleslo. Už mi bylo jasné, kdo. Mé dvě starší dcery. „Kally a Susan?“

Přikývla.

„No, tak to se spletly,“ prohlásila jsem. „Pravidla v tomto domě určuje můj manžel a já. Nikdy ti nevezmu nic tvého. To ti slibuju.“

„Slibujete?“ špitla.

„Jistě. A co takhle snídaně?“

Koukla se na Anně, jestli to schvaluje, a já měla chuť svou nejmladší dceru obejmout. Už

se rozhodla, že se o Echeu postará, že se stane její spojenkyní, že jí usnadní vstup do domácnosti.

Byla jsem na ni tak hrdá.

„Snídaně,“ pravila Anně tónem, který jsem u ní ještě nikdy neslyšela. „To je první denní jídlo.“

Vláda dětem poskytovala standardní výživu v tekuté formě. Echea na Zemi neměla skutečné jídlo, dokud nepřišla k nám.

„Vy máte pro jídla zvláštní jména?“ obrátila se teď na Anně.

„Máte jich hodně?“ Vzápětí si zakryla pusou rukou, jako by ji překvapilo, že tu otázku vůbec vyslovila.

„Máme tři,“ odpověděla jsem. Snažila jsem se mluvit normálně. Přitom jsem se ale cítila nejistá, jako bychom měli příliš mnoho.

„Máme jenom tři jídla.“

Druhá noc proběhla bez vyrušení. Třetího večera už jsme si vytvořili určitý stereotyp. Strávila jsem chvíli se svými děvčaty, pak jsem zašla do Echeina pokoje. Neměla ráda Dům ani jeho příběhy. Hlas Domu, ať jsem ho programovala, jak chtěla, ji děsil. Což mě vedlo k úvahám o tom, jak zařídíme její připojení, až přijde čas. Pokud se jí zdál Dům rušivý, představte si, jak jí asi bude připadat nepřetržitý přívál informačních služeb, aktuální e-maily, odvíjející se jí před očima, nebo dokonce obrazy, které se jí nečekaně objeví v hlavě. Věk, kdy se děti přizpůsobují připojení nejsnáze, už téměř promeškala. Museli jsme ji rychle zklidnit, jinak zde vyvstávalo riziko, že bude po celý život trpět značnou nevýhodou.

Snad to byl ten hlas, který jí vadil. Připojení poskytují zvuk jako volitelnou možnost, protože příliš velká část lidí má potíže s rozlišováním hlasů ve vlastní hlavě. Třeba k nim bude patřit i Echea.

Už bylo na Čase to zjistit.

Ovšem musela jsem tu záležitost probrat s manželem. Zdálo se mi, že vůči Echei okamžitě ochladí. Považoval ji za nenormální, protože nebyla jako naše děvčata. Připomněla jsem mu, že Echea neměla ty výhody, co ony, jenže na to zareagoval, že teď je má. Byl toho názoru, že změnil-li se její život, musí se změnit i ona. Já si z nějakého důvodu nemyslela, že to funguje právě takhle. Té druhé noci jsem zjistila, že se děsí chvíle, kdy si bude muset jít lehnout. Zdržovala mě u sebe, jak nejdéle to šlo, a když jsem nakonec odcházela, požádala, aby světla zůstala rozsvícena. Dům mi sdělil, že měla rozsvíceno celou noc, přestože počítač zaznamenal její klidné dýchání od 2:47.

Třetího večera se mě začala vyptávat. Na jednoduché věci, podobné jako byla ta záležitost se snídání, a já odpovídala už bez předchozí nejistoty. Držela jsem své pocity na uzdě. Například úžas

nad tím, že se dítě ptá, co znamená ten příjemný tlak v břiše po jídle („Jsi najedená, Echeo, žaludek ti říká, že je spokojený.“), nebo proč trváme na každodenním koupání („Lidé páchnou, když se dlouho nekoupou, Echeo. Nikdy sis toho nevšimla?“). Kladla své otázky s odvrácenýma očima a rukama sevřenýma na dece. Věděla, že by odpovědi měla znát, a bylo

jí jasné, že se na tyhle věci nemá ptát mých starších dcer nebo manžela, a tolik se snažila působit kultivovaně.

Dívky ji už mnohokrát ponížily. Příhoda se šaty se u nich rozrostla v úplnou posedlost a neustále ji popichovaly kvůli její neochotě navázat jakýkoli vztah k okolí. Dokonce nepožadovala ani místo u jídelního stolu. Nejspíš byla přesvědčena, že ji při první příležitosti vyhodíme.

Čtvrtého večera svůj strach konečně vyjádřila slovy. Dívala se stranou, tělo ztuhlé ještě víc než obvykle.

„Když něco rozbiju,“ zeptala se, „co se stane?“

Odolala jsem prvnímu popudu vyptat se, co vlastně rozbila. Věděla jsem, že nic neprovedla. Dům by mi to oznámil, i kdyby to dívky utajily.

Seděla jsem na kraji její postele. „Echeo,“ řekla jsem jí, „ty se bojíš, že provedeš něco, čím nás donutíš zbavit se tě?“ Trhla sebou, jako bych ji uhodila, pak klesla na přikrývku. Kroutila deku rukama a chvíli pohybovala čelistmi, než promluvila.

„Ano,“ špitla.

„Copak ti to nevysvětlili, než tě sem přivezli?“

„Nikdo mi nic neříkal.“ Už zase měla v hlase ten drsný tón, který jsem neslyšela od prvního dne, od její první poznámky. Sehnula jsem se a poprvé jsem vzala do rukou jednu z těch zaťatých pěstiček. Cítila jsem v dlaních ostré klouby a měkkou tkaninu, kterou svírala.

„Echeo,“ začala jsem, „když jsme tě adoptovali, stala ses podle zákona naším dítětem. Nemůžeme se tě jen tak zbavit. To bychom porušili zákon.“

„Lidé přece zákony porušují,“ zašeptala.

„Když z toho mají prospěch. Kdybychom o tebe přišli, žádný prospěch bychom z toho neměli.“

„To říkáte, protože na mě chcete být hodná,“ namítla.

Potřásla jsem hlavou. Skutečná pravda byla tvrdá, mnohem tvrdší, než bych si chtěla připustit, ale nemohla jsem to nechat takhle. Nevěřila by mi. Myslela by si, že ji chci jen uklidnit. To jsem sice chtěla, ale ne nějakou úhlednou lží. „Ne,“ prohlásila jsem. „Smlouva, kterou jsme podepsali, je závazná. Pokud bychom s tebou zacházeli jinak než se členem rodiny, neztratili bychom jen tebe, ale i naše ostatní dcery.“ Na ten výraz „ostatní“ jsem byla obzvlášť hrdá. Kdyby tu konverzaci s ní vedl můj muž, nevěřím, že by to vyjádřil právě takhle.

„Vážně?“

„Vážně.“

„Je to pravda?“ zeptala se znovu.

„Úplná pravda,“ přisvědčila jsem. „Můžu ti tu smlouvu i s vyjmenovanými důsledky ráno stáhnout. Dům ti přečte základní smlouvu – to, co musí každý podepsat – ještě teď večer.“ Zavrtěla hlavou a zatlačila rukou proti mé. „Mohla byste... Mohla bys mi na něco odpovědět?“

„Na cokoli.“

„Nemusím odtud odejít?“

„Nikdy,“ odpověděla jsem.

Zamračila se. „A když umřete?“

„I kdybychom umřeli,“ potvrdila jsem. „Budeš dědit stejně jako ostatní děvčata.“

Při těch slovech se mi stáhl žaludek. Před vlastními dětmi jsem se nikdy nezmínila o penězích. Předpokládala jsem, že to vědí. A teď jsem o tom mluvila s Echeou, která byla po všech stránkách pořád ještě cizí.

Dočista neznámá cizinka.

Přinutila jsem se k úsměvu, aby následující slova vyzněla lehce. „Samozřejmě předpokládám, že existují opatření pro případ, že bys nás zabila ve spaní.“

Oči se jí rozšířily, vzápětí se zalily slzami. „To bych nikdy neudělala,“ hlesla.

A já jí věřila.

Jak se se mnou postupně seznamovala, vyprávěla mi o svém předchozím životě. Zmiňovala se o něm jen letmo, mimochodem, jako by to všechno už pro ni nic neznamenalo. Jenomže právě v tom nevýrazném tónu jsem vycítila silné city, vířící pod povrchem. Z příběhů, které vykládala, vstávaly vlasy na hlavě. Neosiřela jako malé dítě, jak jsem si původně myslela. Strávila většinu života s členem rodiny, který posléze zahynul, a teprve pak ji přivezli na Zemi. Já z nějakého důvodu předpokládala, že vyrostla v nějakém sirotčinci jako ty z devatenáctého nebo dvacátého století, o jakých psal Dickens a slavní filmoví průkopníci o nich natočili Flats. Neuvědomila jsem si, že taková zařízení na Měsíci neexistují. Děti byly buďto vybrány k adopci, nebo byly ponechány samy sobě, a tím se ukázalo, zda jsou schopny přežít. Dokud se Echea nenastěhovala k nám, nikdy nespala v posteli. Nevěděla, že jídlo se dá vyrobit tak, že se vypěstuje, ačkoli o podobných zázracích tu a tam něco zaslechla. Neměla ponětí, že by ji lidé mohli přijímat pro to, čím je, nejen kvůli tomu, co pro ně může udělat.

Manžel prohlásil, že mi hraje na city, abych ji nikdy neopustila. Ale já bych ji stejně neopustila. Podepsala jsem ty dokumenty a učinila ústní slib. A záleželo mi na ní. Nikdy bych ji nenechala bez pomoci, právě tak jako žádné ze svých vlastních dětí. Co se toho týkalo, doufala jsem, že to můj muž jednou bude cítit stejně jako já.

Jak ubíhaly týdny, zaměřila jsem se na Echeiny méně bezprostřední potřeby. Začínala už používat Dům – její původní námitky proti němu byly založeny na čemsi, co se přihodilo na Měsíci; nikdy mi to pořádně nevysvětlila – jenomže Dům ji nemohl naučit všemu. Anně ji naučila číst a Echea si teď Často četla sama. Doháněla své zpoždění rychle; udivovalo mě, že se nic nenaučila ve škole na Měsíci, dokud mi kdosi nevysvětlil, že většina měsíčních kolonií žádné školy nemá. Děti jsou vyučovány doma, což se týká pouze dětí se stabilním rodinným zázemím.

Anně jí také předvedla, jak nařídít Domu, aby jí přečetl to, čemu nerozuměla. Echea novou dovednost začala hned používat. V noci, když jsem nemohla usnout, jsem chodila děvčata kontrolovat. Často se mi stávalo, že jsem otevřela dveře Echeina pokoje a musela jsem

Dům vypnout sama. Echea usínala při monotónním mumlání hlubokého mužského hlasu. Vizuální programy nikdy nepoužívala. Podle toho, co sama tvrdila, měla prostě ráda slova a vydržela by je poslouchat donekonečna a nikdy by neměla dost.

Stáhla jsem si informace o vývoji dítěte a grafy pokroků v učení, a bylo to přesně tak, jak jsem si pamatovala. Dítě, které nebylo připojeno před desátým rokem věku, po všech stránkách významně zaostávalo za svými vrstevníky. Pokud se Echei nedostane připojení do dvaceti let, nebude nikdy schopna zapojit se do života současné společnosti jako dospělá osoba. Echeino připojení bude jejím prvním krokem do světa, který mé dcery už znají, do světa pozemské kultury, zavrhané mnohými z těch, kdo odtud uprchlí na Měsíc.

Po krátkém váhání jsem si domluvila schůzku s Ronaldem Carem, naším medicínským specialistou na rozhraní.

Čistě ze zvyku jsem se o tom nezmínila manželovi.

Svého muže jsem znala odjakživa a naše spojení se jaksi od počátku předpokládalo. Mezi námi byl vřelý, příjemný vztah, mnohem lepší, než bylo běžné u našich vrstevníků. Vždycky jsem svého manžela měla ráda a vždy jsem obdivovala, jak pokaždé dokáže najít cestu mezi překážkami, které mu život předkládá.

Jednou z těch překážek byl Ronald Caro. Když se všemi těmi doktoráty, diplomy a licencemi přijel do St.Paulu, navázal se mnou spojení. Věděl, že má dcera Kally právě potřebuje připojení, a nabídl se, že to provede.

Byla bych ho odmítla, ale můj manžel, vždy především praktický, si prověřil jeho diplomy a doporučení.

„Jak smutné,“ poznamenal poté. „Stal se jedním z nejlepších specialistů na rozhraní v zemi.“

Mně to nepřipadalo smutné. Neměla jsem z toho žádné zvláštní pocity, snad se mi to jen zdálo poněkud nevhodné. Má rodina mi zakázala stýkat se s Ronaldem Carem, když mi bylo šestnáct, a já tehdy neposlechl.

Skoro každá dívka, obzvlášť taková, kterou vyučují doma, prodělá nějakou tu on-line romanci. Některé potom přejdou k videokonferencím a virtuálnímu sexu. Jen hrstka podobných vztahů

dospěje ke skutečnému fyzickému kontaktu. A z těch, které dojdou tak daleko, stejně přetrvá jen malá část. V šestnácti jsem utekla z domu za Ronaldem Carem. Bylo mu také šestnáct a vypadal úžasně, pokud se ovšem dá věřit momentkám v mé paměti. Myslela jsem, že ho miluju. Můj otec, který mi monitoroval e-maily, poslal dva policisty a svého osobního asistenta, aby mě přivedli domů.

Samou hanbou jsem onemocněla tak zle, že jsem po šest měsíců nevstala z postele. Můj budoucí manžel mě navštěvoval každý den z celých těch šesti měsíců, a právě z té doby pocházejí mé první vzpomínky na něj. Byla jsem ráda, že ho mám; otec, s nímž jsme si bývali velmi blízcí, na mě od mého útěku s Ronaldem stěží promluvil a choval se ke mně jako k cizí. Když se Ronald dlouho po mém sňatku znovu objevil u nás na severu, můj manžel se ukázal jako smířlivý a odpouštějící. Věděl, že Ronald Caro už pro nás nepředstavuje žádnou hrozbu. Dokázal to, když mi dovolil krátkou cestu raketoplánem do Twin Cities, kde jsem nechala Kally napojit. Ronald se ke mně nikdy nezachoval nepatřičně, ani tehdy, ani později, ačkoli se na mě často díval se smutkem, který jsem neopětovala. Manželovi se ulevilo. Vždycky musel mít jen to nejlepší, a jelikož byl poněkud přecitlivělý na zásahy do mozku, obzvlášť pokud zahrnovaly čipy, lasery a dálkově zaváděná zařízení, raději nechával zajišťování rozhraní pro děti na mně. Přestože jsem o to už nestála, přece jsem stále měla k Ronaldu Carovi osobní vztah. Nezacházel se mnou jako s pacientkou či matkou pacientů, ale jako s přítelkyní.

Nic víc.

To bylo jasné i mému manželovi.

Ale stejně jsem toho odpoledne, kdy jsem domlouvala schůzku, zašla do ložnice, ujistila se, že je manžel v kanceláři, a zavřela dveře. Pak jsem prostřednictvím napojení na síť poslala Ronaldovi vzkaz.

Jeho odpověď mi okamžitě naskočila před levým okem. *Jsi v pořádku?* poslal mi, jako to dělával vždycky, jako by očekával, že se mi během posledního odmlčení přihodilo něco strašlivého. *Mám se dobře,* poslala jsem odpověď. Osobní otázky jsem neměla v oblíbě.

A děvčata?

Také v pořádku.

Takže si chceš jen popovídat? zeptal se, zase jako vždycky.

A já také odpověděla jako vždy. Ne, potřebuju domluvit sezení pro Echeu.

Měsíční dítě?

Usmála jsem se. Ronald byl ze všech lidí, které jsem znala, kromě mého manžela jediný, kdo si nemyslel, že nám přskočilo, když jsme si vzali cizí dítě. Já ovšem cítila, že si to můžeme dovolit, a protože jsme mohli a protože bylo tolik trpících, měli bychom to udělat.

Manžel měl pravděpodobně své vlastní důvody. Vlastně jsme je až na ten první den nikdy podrobněji neprobírali.

To dítě z Měsíce, odpověděla jsem. Echea.

Hezké jméno.

A hezká holčička.

Nastalo ticho, jako by nevěděl, jak na to zareagovat. Vždycky takhle umlkal, když šlo o mé děti. Představovaly druh spojení, které nemohl navázat, spojení k mému manželovi, které nebylo možno zrušit, spojení, jaké Ronald a já nikdy nebudeme mít.

Nemá žádné rozhraní, vyslala jsem do toho ticha.

Vůbec žádné?

Ne.

Řekli ti o ní vůbec něco?

Jen to, že osiřela. Znáš to, jen ty obvyklé věci. Cítila jsem se divně, když jsem mu odpovídala. Pochopitelně jsem na každém kroku celé té akce žádala o informace. Přesně to dělal i manžel. A když jsme si porovnali poznámky, vyšlo najevo, že nám pokaždé sdělili to samé – že jsme požádali o dítě, že ho dostaneme a že

život toho dítěte u nás začne úplně od začátku. Na minulosti nezáleží.

Ale na současnosti ano.

Jak je stará?

Sedm let.

Hmmm. Nebude tedy nutné zvláštní úřední řízení, ale mohlo dojít k nějakému narušení. Po celou dobu byla ve vlastní hlavě sama.

Je

dostatečně vyrovnaná, aby snesla takovou změnu?

Opravdu mě tím zmátl. Nikdy jsem se nesetkala s dítětem bez spojení, natož abych s nějakým žila v jednom domě. Neměla jsem ponětí, co v tomto kontextu znamená „vyrovnaná“.

Mé mlčení zjevně bylo samo o sobě odpovědí.

Provedu test, oznámil mi. Neboj se.

Dobře. Chystala jsem se rozhovor ukončit.

Víš jistě, že je u vás všechno v pořádku? poslal mi.

Všechno v pořádku jako vždycky. A přerušila jsem spojení.

Té noci se mi zdál sen. Byl to podivný sen, připomínal spis obrazy virtuální reality s komplexními vjemy pěti smyslů i emocemi. Ale současně jsem od něj – jako u VR – měla určitý odstup, ten zvláštní pocit, že tohle není můj vlastní zážitek. Ve snu jsem se octla na Špinavé, zaprášené ulici. Vzduch byl řídký a suchý. Nikdy jsem nedýchala takový vzduch. Byl cítit jako recyklovaný a zdálo se, jako by mi z kůže vysával všechnu vláhu. Nebyl horký, ale přitom ani chladný. Měla jsem na sobě potrhanou košili a odrané kalhoty a na nohou důkladné boty z jakéhosi lehkého materiálu, který jsem neznala. Chůze mi připadala snadná,

a současně jakoby vratká. Cítila jsem se lehčí než jindy, jako bych se při neopatrném pohybu mohla vznést. Mé tělo se v té zvláštní atmosféře pohybovalo snadno, jako by na ni bylo zvyklé. Něco podobného už jsem kdysi zažila: když jsme s manželem během líbánek navštívili Muzeum vědy a techniky v Chicagu. Prošli jsme tam také expozici Měsíce

a poznali jsme na vlastní kůži prostředí měsíční kolonie.

Až na to, že tam bylo Čisto.

Tady ne.

Okolní budovy z bílého plastu byly pokryty vrstvou písku a poznamenány Časem a dlouhým používáním. Bláto ze země se dostalo úplně všude, ale já věděla, právě tak bezpečně, jako jsem ovládala chůzi v nižší gravitaci, že na vydláždění ulic nejsou peníze.

Světlo nad námi bylo umělé, vestavěné přímo do kupole. Když jsem se podívala vzhůru, viděla jsem kupoli a světlo, a když jsem přimhouřila oči, mohla jsem prohlédnout skrz ni do temnoty,

nechráněné a bez atmosféry. Byl to podobný pocit jako na osvětlené zasklené verandě za noci bez hvězd. Otevřený, zranitelný a děsivý, ale spíš pro to, co jsem venku neviděla, než pro to, co jsem viděla. Lidé se shlukovali na silnici a tlačili se k plastovým budovám. Domy měly také kupolovitý tvar – prefabrikáty, poslané sem před desetiletími, když ještě Země vkládala do kolonií naděje. Teď už žádné náklady nepřicházely, aspoň ne sem. Zaslechli jsme, že něco posílají do kolonií Rusko a Evropa, ale byly to jen nepotvrzené zvěsti. Já se nacházela v kolonii Londýn, odštěpené od Evropy a osídlené uprchlíky a disidenty. Na chvíli jsme jim uloupili jejich zásobovací loď. Teď se ovšem zdálo, že si je ukradli zase zpátky.

Nějaký muž mě vzal za ruku, vzhledla jsem a usmála se na něj. Měl tvář mého otce, tvář, kterou jsem neviděla od svých pětadvaceti. Jenže ji cosi strašlivě změnilo. Byl mladší, než jsem si ho pamatovala, příliš hubený a kůži měl špinavou a zaprášenou.

Oplatil mi úsměv; chyběly mu tři zuby, o které přísel kvůli podvýživě, ostatní mu zčernaly a brzy bude také po nich. Za posledních pár dní mu bělma očí zežloutla a z nosu mu tekla divná hlen. Chtěla jsem, aby zašel do lékařského střediska kolonie nebo aspoň za automatickým doktorem, jenomže jsme neměli žádné peníze, vůbec žádné prostředky. Tohle bude muset počkat, až na něco přijdeme. „Mohl bych pro nás zařídit volný průchod do kolonie Latina,“ řekl. Dech mu hvízdal mezerami po vypadlých zubech. Už dávno jsem se naučila držet se dál od jeho úst. Ten zápach by jednoho porazil. „Ale musíš pro ně něco zařídit.“

Zařídit. Povzdechla jsem si. Slíbil mi, že už nebudu muset. Ale od té doby už uplynuly celé měsíce. Peníze jsme utratili a on byl čím dál nemocnější.

„Něco velkého?“ přeptala jsem se.

Uhnul pohledem. „Možná.“

„Tati...“

„Zlato, musíme využít to, co máme.“

Tohle bylo jeho heslo. *Musíme využít to, co máme*. Slýchala jsem to celý život. Přiletěl ze Země, podle vlastních slov na jedné z posledních lodí, které přepravovaly kolonisty bezplatně, Někteří naši známí tvrdili, že bezplatná přeprava neexistovala, leda pokud šlo o

trestance, a já si často lámala hlavu, jestli nebyl na jedné z těch trestaneckých. Rozhodně neměl právě pevné morální zásady.

Na matku si nepamatuju. Nejsem si jistá, jestli jsem vůbec nějakou měla. Už víckrát jsem viděla, jak si dospělý kupuje dítě, a pak ho zneužívá kvůli zisku. Právě u něj bych si to dokázala představit. Ale měl mě rád. To bylo úplně jasné.

A já ho vroucně milovala.

Zařídila bych tu záležitost už proto, že mě o to požádal.

Však už jsem to dřív dělala.

Naposled tehdy, když jsme se sem dostali. Byla jsem tehdy mladší a moc jsem tomu nerozuměla. Ovšem pochopila jsem, když jsme s tím byli hotovi.

A pak jsem sama sebe nenáviděla.

„A žádná jiná možnost není?“ slyšela jsem sama sebe, jak se ptám.

Položil mi ruku na temeno hlavy a postrčil mě“ dopředu. „Jako bys to nevěděla. Tady

už pro nás nic nezbylo.“

„Třeba pro nás nic nebude ani v kolonii Latina.“

„Dostávají dodávky od OSN. Nejspíš jim slíbili mírová jednání.“

„Potom tam ale bude chtít každý.“

„Ale ne každý to dokáže,“ řekl. „My ano.“ Dotkl se kapsy. Zahlédla jsem obrys jeho kreditní karty. „Pokud zvládneš tu práci.“

Bylo to lehčí, dokud jsem nic nevěděla. Udělat tu práci znamenalo prostě to udělat. Dokud jsem nemusela zvažovat další věci. Po mé první práci se mě otec zeptal, po kom mám ty morální zásady. Prohlásil, že po něm jsem je nezdělala, což byla pravda. Navrhla jsem, že snad po matce, a on se zasmál a řekl, že žádná matka, která mě porodila, morální zásady neměla.

„Nemysli na to, broučku,“ říkával mi. „Jen to udělej.“

Jen to udělej. Otevřela jsem pusu – abych něco řekla, ale nevím co – a ucítila jsem, jak na mě stříkla nějaká horká tekutina. V jeho hrudi se otevřela rána a z ní vytryskla krev, která potřísnila všechno kolem. Lidé ječeli a ustupovali. Já také zaječela. Neviděla jsem, odkud přišel ten výstřel, jen to, že přišel.

Krev vytékala pomalu, pomaleji, než jsem očekávala.

Padal dopředu a já věděla, že s ním nepohnu, že nedokážu
hmátnout po jeho kreditní kartě,

že se nedostanu do kolonie Latina a nebudu muset zařídit tu
záležitost.

Tváře, které nebyly od krve. Objevily se kolem mě.

Nezabili ho kvůli kreditu.

Otočila jsem se a běžela, tak jak mi to kdysi radil, běžela jsem,
jak nejrychleji jsem dokázala, křičela jsem přitom z plných plic,
viděla jsem, jak se lidé krčí nebo si zacpávají uši nebo si ovíjejí hlavy
pažemi.

Běžela jsem, až jsem spatřila to znamení.

Mrňavou prefabrikovanou budovu s červeným pŕlměsícem
namalovaným na dveřích

a červeným křížem na oknech. Přestala jsem řvát a vřítela jsem se
dovnitř, zkrvavená, vyděšená a úplné sama.

Probudila jsem se a zjistila, že mě manžel objímá pažemi, hlavu
jsem mu zabořila do ramene. Houpal mě, jako bych byla jedna z
děvčat, šeptal mi do ucha, kolébal mě, abych cítila, že jsem v
bezpečí. Plakala jsem a třásla se, v krku mě páliło, snad od pláče,
snad od křiku.

Dveře naší ložnice byly zavřené a zamčené; tohle opatření jsme
dělali jediné při milostných hrátkách. Musel dát Domu zvláštní
příkaz, aby nám teď nikdo nevstoupil dovnitř.

Pohládl mě po vlasech, setřel mi z tváře slzy. „Nemělas na noc
přerušovat spojení,“ řekl něžně. „Mohl jsem ten sen upravit, změnit
na něco příjemného.“

Dělávali jsme to jeden pro druhého, když jsme byli svoji teprve
krátce. Byl to způsob, jak skloubit naše odlišné sexuální potřeby,
způsob, jak poznat myšlenky a touhy toho druhého.

Teď už jsme to dlouho, dlouho neudělali.

„Chceš mi o tom vyprávět?“ zeptal se.

Takže jsem mu to vyprávěla.

Zabořil mi tvář do vlasů. Tohle už také hodně dlouho neudělal,
dávno nedal najevo, jak je mým prostřednictvím zranitelný.

„To Echea,“ řekl.

„Já vím,“ přisvědčila jsem. To bylo celkem jasné. Tolik jsem na ni myslela, až se mi dostala i do snů.

„Ne,“ prohlásil. „Nemůžeme to brát takhle klidně.“ Posadil se, stále mě přidržoval a hleděl mi do tváře. „Nejdřív Susan, teď ty. Jako by byla nějaký jed, který otravuje mou rodinu.“

Okamžik vzájemné blízkosti se roztříštil. Neodtáhla jsem se od něj, ale musela jsem se hodně ovládat, abych to neudělala. „Je to naše dítě.“

„Ne,“ odporoval mi. „Je to cizí dítě a rozbíjí náš domov.“

„Miminka vždycky naruší chod domácnosti. Chvilí to trvá, ale s tím jsi přece byl srozuměn.“

„Kdyby byla Echea miminko, přijal bych to. Jenže to ona není. Má nějakou poruchu, se kterou jsme nepočítali.“

„V dokumentech, které jsme podepsali, stojí, že k jejím potížím musíme přistupovat jako ke svým vlastním.“

Sevřel mi rameno pevněji. Patrně si vůbec neuvědomoval, že to dělá. „Také v nich stálo, že dítě absolvovalo lékařskou prohlídku a že je zaručeně zdravé.“

„Myslíš, že ty sny vyvolává nějaký druh choroby? Že nám je Echea předává jako virus?“

„A ne snad? Susan se zdálo o muži, který zahynul. O někom, o koho nechtěla přijít. A pak ji ‚oni‘ od něj odtáhli. Tobě se zdálo o otcově smrti...“

„Ale ty sny se liší,“ namítla jsem. „Susan viděla, jak tomu muži vybuhl obličej a jak ji chytili. V mém snu ho zastřelili a já utekla.“

„To jsou jenom detaily“

„Detaily snů,“ zdůraznila jsem. „Všichni pořád mluvíme o Echei. Jsem si jistá, že něco z jejích vzpomínek si našlo cestu do našich snů, tak jako do nich pronikají běžné denní zážitky nebo filmy, které jsme viděli. Na tom není nic tak neobvyklého.“

„V téhle domácnosti neměl nikdo noční můry, dokud se neobjevila ona,“ prohlásil.

„A nikdo neprodělal žádný traumatický zážitek.“ Ted' už jsem se od něj odtáhla. „To, co prožíváme, neznamená nic v porovnání s ní. Smrt tvých rodičů, potom mých, narození děvčat, pár špatných

investic, to jsou samé běžné záležitosti. Pořád žijeme v domě, kde ses narodil. Zbohatli jsme. Máme skvělé dcery.

Proto jsme si vzali Echeu.“

„Abychom poznali trauma?“

„Ne,“, řekla jsem. „Protože jsme si to mohli dovolit, na rozdíl od mnoha jiných.“ Prohrábl si rukou řídnuoucí vlasy. „Ale já v tomhle domě nestojím o žádná traumata. Nepřeju si, aby mě zase něco otravovalo. Ona není naše dítě. Ať její problémy řeší někdo jiný.“ Povzddechla jsem si. „Když to uděláme takhle, budeme mít na krku skutečné trauma. Vláda nás zažaluje. Soudní poplatky nás úplně zavalí. Podepsali jsme smlouvy, které tohle všechno pokrývají.“

„Řekli nám, že můžeme dítě vrátit, pokud bude defektní.“

Potřásla jsem hlavou. „A podepsali jsme spoustu papírů, kde se psalo, že je v pořádku. Vzdali jsme se toho práva.“

Sklonil hlavu. Na temeni měl tenké šedivé prameny. Nikdy dřív jsem si jich nevšimla.

„Já ji tady nechci,“ řekl.

Položila jsem svou ruku na jeho. Zpočátku měl tyhle pocity i u Kally. Nenáviděl to, jak dítě narušilo naše stereotypy. Nesnášel půlnoční krmení, pokoušel se mě donutit najmout kojnou, potom chůvu. Chtěl, aby naše děti vychovával někdo jiný, protože mu působily nepohodlí.

A přitom všechna moje těhotenství byla jeho nápad, právě tak jako Echea náš společný. Vždycky se pro něco nadchl, a když došlo na realizaci nápadu, rychle na původní podnět zapomněl. Tehdy před lety jsme zvolili kompromis. Kojná ne, chůva ano. Jeho spánek nebyl rušen, můj ano. To byla má volba, ne jeho. Jak děvčata odrůstala, našel v nich svým způsobem zalíbení. „Vždyť ses jí vůbec nevěnoval,“ namítla jsem. „Zkus ji trochu poznat. Uvidíš, jaká doopravdy je. Je to roztomilé dítě, věř mi.“

Zavrtěl hlavou. „Nestojím o noční můry.“ Ale v jeho hlase jsem zaslechla náznak kapitulace.

„Nechám své rozhraní přes noc zapojené,“ navrhla jsem.

„Můžeme se napojit navzájem i ve spánku a ovlivňovat své sny.“

Zvedl hlavu, usmál se a najednou vypadal chlapecky, jako ten muž, který mě před lety požádal o ruku. „Jako za starých časů,“ řekl.

Vrátila jsem mu úsměv, moje podráždění se vytratilo, „Přesně jako za starých časů,“ přisvědčila jsem.

Chůva se nabídla, že Echeu k Ronaldovi zavede, ale já trvala na svém, přestože mi představa setkání s ním v záležitosti, jež se těsně dotýkala i mého manžela, nebyla příjemná. Do Ronaldovy hlavní ordinace to od nás bylo asi patnáct minut raketoplánem. Sídlił v deset let staré kancelářské budově poblíž Mississippi, nedaleko nové St.Paulské radnice. Ronaldova budova byla celá ze skla a stála na břehu řeky. Byla postavena na pilotech – Mississippi se

v pětáctýřicátém hrozivě rozvodnila a město se z toho stále ještě nevzpamatovalo – a každý návštěvník musel znát kód pro výtah, aby se dostal ke hlavnímu vchodu. Ronald mi ho dal, když jsem si domlouvala schůzku.

Echea byla po celou cestu potichu. Raketoplán ji děsil a netrvalo ani moc dlouho, než vyšlo najevo, proč. Pokaždé, když někam letěla, znamenalo to stěhování do nového domova. Ujistila jsem ji, že tentokrát o nic takového nejde, ale stejně si myslela, že lžu, to se dalo lehce poznat.

Když spatřila budovu, chytila mě za ruku.

„Budu hodná,“ zašeptala.

„Vždyť jsi hodná celou dobu,“ odvětila jsem. Přála bych si, aby ji teď viděl můj muž. Jak

si ji demonizoval, úplně přehlédł, že je jen malá holčička.

„Nenechávej mě tady.“

„Nic takového nemám v úmyslu,“ řekla jsem.

Výtah byl malá skleněná klec s hlasovým ovládáním. Když jsem vyslovila heslo, zvedl se na vzduchových tryskách do pátého patra a zastavil, dočista jako raketoplán. Byl projektován tak, aby fungoval nezávisle na počasí a na podmínkách na zemi. Echea na tom neviděla nic zábavného. Síla, s níž svírala mou ruku, se stupňovala, až se mi úplně odkrvovaly prsty. Zastavili jsme u hlavního vchodu. Dveře budovy byly otevřeny, zjevně se tu počítalo s tím, že kdo zná heslo, je vítán. Za starožitným dřevěným stolem, tmavým a naleštěným, až zářil, seděl tajemník. Uprostřed stolu měl piják, vedle něj pero a

kalamář a také jediný list papíru. Řekla bych, že většinu práce dělal prostřednictvím svého připojení, ale stejně to byla kvalitní iluze. Budilo to ve mně dojem, jako bych se dostala někam, kde jsou dost bohatí, aby mohli používat papír a plýtvat dřevem na stolní desky.

„Přišli jsme za doktorem Carem,“ ohlásila jsem, když jsme s Echeou vešly.

„Na konci haly doprava,“ řekl tajemník, přestože jeho instrukce byly zcela zbytečné. Byla jsem tu už tucetkrát. Ovšem Echea nikoli. Pohybovala se po budově, jako by to byl nějaký div světa, a nepouštěla mou ruku ani na okamžik. Nejspíš byla stále přesvědčena, že ji tu nechám, ale ani strach ji nezbavil zvědavosti. Všechno tu bylo pro ni zvláštní. Nedivila jsem se; na Měsíci představoval dostatek prostoru – současně s kyslíkem – náramný luxus. Plýtvat takovou rozlohou na obyčejnou vstupní halu, to už by nebyl pouhý luxus, ale zločin. Po dřevěné podlaze jsme prošly kolem několika dveří, až k těm Ronaldovým. Tajemník na nás zřejmě upozornil, protože se dveře ihned otevřely. Obvykle jsem používala malý zvonek po straně, další staromódní detail.

Zařízení jeho ordinace bylo pohodlné a příjemné. Všechno tu bylo laděno do modra, což je uklidňující barva, jak mi jednou vysvětlil, všude měli měkká křesla a pohovky se spoustou polštářků. Po straně se nacházel dětský koutek s kostkami, plyšovými hračkami a panenkami. Základ Ronaldovy klientely tvořila batolata a jeho koutek na hraní to dával jasně najevo. V jedněch z dveří se objevil mladík v modrém pracovním oděvu a zavolal mé jméno. Echea mi zmáčkla daň pevněji. Všiml si jí a usmál se.

„Místnost B,“ oznámil nám.

Tu místnost jsem měla ráda. Důvěrně jsem ji znala. Všechny mé tři dcery v ní prodělaly testy po zavedení rozhraní. V ostatních místnostech jsem byla jen jednou a necítila jsem se tam tak příjemně.

Připadalo mi jako dobré znamení, že Echeu přivádím na takové bezpečné místo.

Vyročila jsem chodbou, Echea za mnou; nepotřebovala jsem doprovod. Dveře do místnosti B byly otevřené. Uvnitř Ronald nic nezměnil. Pořád tam stál jeho omdlévací gauč, pracovní jednotka

zapuštěná do zdí, sklápěcí houpací křesla. Na jednom z těchhle křesel jsem spala, když Kally skládala nejtěžší test.

Tehdy jsem byla těhotná se Susan.XXXX

Jemně jsem postrčila Echeu dovnitř a zavřela za námi. Ronald vstoupil zadními dveřmi – musel už na nás čekat – a Echea zděšením poskočila. Její stisk tak zesílil, až jsem si myslela, že mi snad zlomí prst. Usmála jsem se na ni a nevytrhla jí ruku.

Ronald vypadal mile. Byl až příliš štíhlý jako vždy a světlé vlasy mu padaly do čela. Potřebovaly by přistříhnout. Měl na sobě stříbřitou hedvábnou košili a kalhoty téhož odstínu, a i když ty barvy byly už pár let z módy, příjemně kontrastovaly s jeho hnědou

pletí.

Ronald to s dětmi uměl. Nejdřív se na Echeu usmál, pak vzal stoličku a přitáhl si ji k nám, tak aby měli oči ve stejné výšce.

„Echea,“ řekl. „Hezké jméno.“

A hezké dítě, poslal jen mně.

Nepromluvila. Vrátil se jí zasmušilý výraz, který měla, když jsme se seznámili.

„Bojíš se mě?“ zeptal se.

„Nechci s vámi jít,“ odpověděla.

„A kam myslíš, že bych tě vzal?“

„Pryč odtud. Pryč od...“ Zvedla mou ruku, sevřenou ve své. V té chvíli jsem pochopila. Chybělo jí správné slovo pro to, čím jsme jí byli. Nechtěla použít výraz ‚rodina‘, snad proto, že by nás mohla ztratit.

„Tvá matka...“, vyslovil pomalu a současně mi poslal: *Správné? Správně*, zareagovala jsem.

„...tě sem přivedla na prohlídku. Bylas už tady na Zemi u doktora?“

„Ve středisku,“ odpověděla.

„A všechno bylo v pořádku?“

„Kdyby nebylo, tak by mě poslali zpátky.“

Opřel si lokty o kolena, sepal ruce a dal si je pod bradu. Jeho oči, stříbrné stejně jako oblek, byly vlídné.

„Bojíš se, že na tobě něco najdu?“ ptal se dál.

„Ne.“

„Ale máš strach, že tě pošlu zpátky.“

„Každý mě nemá rád,“ prohlásila. „A ne každý mě chce. Když mě přivezli na Zemi, povídali mi, že mě musí mít ráda celá rodina a že se musím chovat slušně, jinak mě pošlou zpátky.“

Je to pravda? zeptal se mě.

To nevím. Byla jsem zděšena. O tomhle jsem nic netušila.

Rodina šiji neoblíbila? ■

Je u nás nová. Je to narušení hladkého chodu domácnosti. Ale to se
změní.

Vrhl na mě pohled přes její hlavu, ale já už nic nedodala. Jeho pohled mi úplně stačil. Nevěřil, že se ostatní změní, o nic víc než Echea.

„A chovala ses slušně?“ zajímal se vlídně.

Pohlédla na mě. Téměř nepostřehnutelně jsem přikývla. Obrátila se zpátky k němu. „Já se snažila,“ řekla.

Potom se jí dotkl, jeho dlouhé jemné prsty jí zastrčily pramen bílých vlasů za ucho. Poddala se jeho prstům, jako by už dávno toužila po doteku.

Podobá se ti víc než kterákoli z tvých dcer, poslal mi.

Neodpověděla jsem. Kally vypadá úplně jako já a Susan i Anně jsou mi také podobné. Echea neměla ze mě vůbec nic. Jedině to pouto, které mezi námi vzniklo, jakmile jsem ji poprvé spatřila, před mnoha týdny.

Zkus ji uklidnit, poslal.

To přece dělám celou dobu.

Zkus to znovu. ,

„Echeo,“ promluvila jsem, ona sebou škubla, jako by zapomněla, že tam jsem. „Doktor Caro ti říká pravdu. Tady jsi jen kvůli testům. Ať už dopadnou, jak chtějí, půjdeš pak se mnou domů. Pamatuješ, co jsem ti slíbila?“ Kývla, oči dokořán.

„Vždycky držím slovo,“ prohlásila jsem.

Vážně? přeptal se Ronald. Upíral na mě pohled přes Echeino rameno.

Zachvěla jsem se a vzpomínala, kdy jsem nějaký slib nedodržela. *Vždycky*, poslala jsem mu.

Koutky úst se mu natočily vzhůru v úsměvu, ale nebylo v něm vůbec nic veselého.

„Echeo,“ řekl, „obvykle pracuji s pacienty o samotě, ale vsadil bych se, že tvá matka tady chce zůstat.“ Přikývla. Téměř jsem cítila její beznaděj. „Dobře,“ pokračoval. „Teď se musíš přesunout na gauč.“ Hbitě přistrčil svou židli k němu. „Říkáme tomu omdlévací gauč,“ oznámil. „Víš proč?“ Pustila mou ruku a vstala. Když jí položil otázku, otočila se na mě, jako bych jí měla poskytnout odpověď. Pokrčila jsem rameny. „Ne,“ špitla. Váhavě ho následovala a nepodobala se přitom té holčičce, kterou jsem znala z domova.

„Před nějakými dvěma sty lety, když byly tyhle pohovky v módě, ženy často omdlévaly.“

„To určitě ne,“ odporovala mu Echea. „Ale ano,“ trval na svém. „A víš proč?“

Zakroutila tou malou hlavou. Během toho tlachání se mu podařilo přilákat ji ke gauči.

„Protože nosily tak těsné spodní prádlo, že v něm nemohly pořádně dýchat. A když Člověk nemůže dýchat, omdlí.“

„To byla pěkná hloupost.“

„Přesně tak.“ Poklepal na gauč. „Udělej si pohodlí, vyzkoušej si, jaké to tehdy bylo.“

Věděla jsem, že jeho pohovka není žádná starožitnost. Mela v sobě zabudována všechna možná diagnostická zařízení. Zajímalo by mě, kolik lidí na ten gauč těmi malebnými historkami nalákal.

Mé dcery rozhodně ne. Znaly odpovědi na jeho otázky, dřív než vstoupily do ordinace.

„Lidé dělají spoustu hloupostí,“ poznamenal. „I teď. Vědělas, že většina lidí na Zemi má připojení k síti?“

Když jí vysvětloval funkci a způsob využití sítě, nedávala jsem pozor. Dodělávala jsem nějaké běžné záležitosti, svůj každodenní tah v Šachové partii, a jen příležitostně jsem se přeladila na jejich konverzaci.

„...a to, že někteří lidé napojení odmítají, je vážně hloupost. Potom nemohou v naší společnosti normálně fungovat... Těžko

seženou práci, mají potíže s komunikací...“ Echea ležela na gauči a pozorně naslouchala. Ronald s ní rozmlouval, a přitom, jak jsem věděla, ji vyšetřoval; sledoval, které části jejího mozku reagují na jeho otázky. „Ale nebolí to?“ zeptala se,

„Ne,“ odpověděl. „Věda tyhle věci hodně usnadnila. Je to jako dotknout se pramene vlasů.“

Při tomhle jsem se usmála. Chápala jsem, proč předtím udělal to něžné gesto. Aby ji nevyděsil, až jí zavede první čip, začátek jejího připojení.

„A co když se něco pokazí?“ vyptávala se. „To potom všichni... umřou?“

Odtáhl se od ní, nejspíš ne tak, aby si toho všimla, ale já to poznala. Mezi obočím se mu usadil mráček. Nejdřív jsem si myslela, že tu otázku lehce odbude, ale jemu trvalo dlouho, než odpověděl. „Ne,“ pravil pevně, jak nejpevněji dokázal. „Nikdo nezemře.“

Pak jsem pochopila, co právě dělá. Pokoušel se realisticky čelit dětskému strachu. Možná jsem si až příliš zvykla na manželův poměrně bezstarostný postoj k děvčatům. A byla jsem zvyklá na své holky. Byly mnohem klidnější než Echea. Cvrnknutím prstu rozsvítil světlo nad gaučem. „Máš nějaké sny, zlato?“ zeptal se věčně.

Sklopila zrak dolů, ke svým rukám. Byly na nich drobné šrámy po zážitcích, o nichž jsem nic nevěděla. Měla jsem v úmyslu vyptat se na historii každé z těch jizev, jakmile získám její důvěru. Zatím jsem se ale nezeptala ani na jednu. „Už ne,“ odpověděla.

Tentokrát jsem si trochu poposedla. Každý přece má sny, ne? Nebo jsou sny pouze produktem napojeného mozku? To nemůže být pravda. Viděla jsem, že miminka sní, než jsme je přivedli sem.

„Kdy se ti naposled něco zdálo?“ ptal se Ronald. Pošoupla se na pohovce zpátky. Gauč pod tím prudkým pohybem zakvílel. Rozhlédla se, očividně vyděšená. Pak se podívala na mě. Její oči jako by mě prosily o pomoc. To byl také jeden z důvodů, proč jsem si pro ni přála připojení. Chtěla jsem, aby se mi mohla svěřit beze slov, aniž by o tom Ronald věděl. Nechtěla jsem jenom hádat. „To je v pořádku,“ ujistila jsem ji. „Doktor Caro ti neublíží.“ Vystrčila bradu, pevně sevřela víčka, jako by se na něj při mluvení nemohla dívat, a zhluboka se nadechla. Ronald napjatě čekal.

Napadlo mě, a nikoli poprvé, jaká je to škoda, že nemá vlastní děti.

„Oni mě vypnuli,“ řekla. „Kdo?“ Jeho hlas byl nekonečně trpělivý. *Ty víš, o co jde?* poslala jsem mu. Nereagoval. Plně se soustředil na Echeu. „Červený pŕlměsíc,“ odpověděla potichu. „Lidé od Červeného kříže,“ vysvětlila jsem. „Ještě na Měsíci. Měli na starosti sirotky...“

„Ať mi to poví Echea,“ přerušil mě a já zčervenala. Ještě nikdy mě takhle nepokáral. Přinejmenším ne slovně. „Bylo to na Měsíci?“ pokračoval. „Jinak by mě nenechali odletět.“

„A od té doby na to někdo sahal?“

Pomalů zakroutila hlavou. Někdy v průběhu rozhovoru znovu otevřela oči. Sledovala Ronalda s tou směsí obavy a naděje, se kterou dřív hledávala na mě. „Mohl bych se podívat?“ zeptal se.

Plácla si rukou na spánek. „Jestli se to zapne, budu odsud muset pryč.“

„To ti řekli?“ Znovu zakroutila hlavou.

„Pak si nemusíš dělat starosti.“ Dal jí ruku na rameno a jemně ji uložil zpátky na lehátko. Přihlížela jsem se ztuhlými zády. Připadalo mi, jako bych zmeškala kus rozhovoru, a přitom jsem věděla, že jsem nic nevynechala. Probírali, něco, o čem jsem jakživa neslyšela, něco, co nám vláda zatajila. Sevřel se mi ■ žaludek. Tohle byl přesně ten druh argumentu, který by manžel použil, aby se jí zbavil. Ležela ztuhle na lehátku. Ronald se na ni usmíval a tiše s ní hovořil, ruku měl přitom na ovladačích vyšetřovacího zařízení. Výsledky dostával přímo do svého rozhraní. Téměř všechno v ordinaci pracovalo tímhle způsobem, s tím, že se kopie ukládaly v paměti místní obdoby Domu. Později dostaneme svou kopii. Na tom manžel trval, protože na tyhle schůzky nerad chodil. Pochybuju, že ty kopie vůbec četl, ale tentokrát možná bude.

Kvůli Echei.

Ronald se podmračil. „Žádné další sny?“

„Ne,“ hlesla Echea znovu. Znělo to k smrti vyděšeně. Nevydržela jsem už mlčet. *Od jejího příjezdu má naše rodina noční můry,* poslala jsem mu.

Vrhl na mě pohled, ale nedokázala jsem rozeznat, jestli podrážděný nebo zamyšlený.

Jsou si podobné, pokračovala jsem. Ty sny jsou o smrti na Měsíci. Manžel si myslí...

Nezajímá mě, co si myslí. Ronaldova zpráva měla vyznít záměrně hrubě. Nikdy jsem ho takového nezažila. Aspoň myslím. Mlhavá vzpomínka se objevila a zase zmizela; paměť smyslů. Použil vůči mně hrubý tón, ale já si nepamatovala, kdy. „Pokoušela ses s ní spojit?“ zeptal se mě přímo. „Jak bych mohla? Vždyť není připojená.“

„A tvé dcery?“

„To nevím.“

Obrátil se k Echei. „Víš, jestli to někdo zkoušel?“ Echea zavrtěla hlavou.

„Pracovala vůbec někdy s počítačem?“ zeptal se mě. „Poslouchala Dům,“ odpověděla jsem. „Trvala jsem na tom. Chtěla jsem vědět, jestli...“

„Dům...“ řekl. „Váš domácí systém.“

„Ano.“ Něco bylo hrozně moc v nepořádku, cítila jsem to. Ozývalo se to v jeho tónu, bylo to znát na jeho tváři, v jeho klidných věčných pohybech, vypočítaných na zamaskování vlastních obav před pacienty. „A Dům tě trápil?“

„Ze začátku,“ přisvědčila. Slehla pohledem po mně. Znovu „ta potřeba ujištění. „Ale teď už ho mám ráda.“

„I když tě to bolí?“ zeptal se.

„Ne, nebolí,“ odporovala, ale odvrátila oči ode mě. Vyschlo mi v ústech. „Tebe bolí, když používáš Dům?“ vyhrkla jsem. „A nic jsi mi neřekla?“

Nechtěla riskovat ztrátu prvního domova, který kdy měla, poslal mi Ronald. Nebuď k ní tak tvrdá.

Já tady nebyla ten, kdo se choval hrubě. To on. A mně se to nelíbilo.

„Není to opravdová bolest,“ ozvala se Echea. *Vysvětli mi, co se tu děje,* požádala jsem Ronalda. *Co je s ní v nepořádku?*

„Echeo,“ řek! nahlas a znovu jí položil ruku na hlavu. „Potřeboval bych s tvou matkou promluvit o samotě. Mohli bychom tě na chvílku poslat do dětského koutku?“ Zakroutila hlavou.

„A co kdybychom nechali otevřené dveře? Pořád bys na ni viděla.“

Skousla si dolní ret.

Nemůžeš mi to říct takhle? poslala jsem mu *K tomu potřebuju veškeré slovní nástroje*, odpověděl. *Věř mi.* Věřila jsem mu. A právě proto se mi někde v žaludku usadil strach. „To bude v pořádku,“ řekla Echea. Pak se na mě podívala. „Můžu se vrátit, když budu chtít?“

„Pokud už budeme hotovi,“ odpověděla jsem. „Nenecháš mě tady?“ Kdy mi konečně začne opravdu důvěřovat? „Nikdy,“ slíbila jsem.

Vstala a bez ohlížení vyšla ze dveří. Tolik se podobala té holčičce, kterou jsem viděla poprvé a mé srdce jí hned vylétlo vstříc. Všechna ta předstíraná odvaha toho prvního dne měla jen zakrýt čirou hrůzu.

Došla do koutku s hračkami, sedla si na vycpanou kostku. Složila ruce do klína a zírala na mě. Ronaldův asistent se ji pokusil zaujmout panenkou, ale odehnala ho. „Tak oč jde?“ spustila jsem.

Ronald vzdychl a přistrčil si stoličku blíž ke mně. Zůstal u kraje lehátka, takže nebyl dost blízko, aby se mě mohl dotknout, ale zase dost blízko, abych cítila jeho vůni smíchanou se zvlášť vybraným mýdlem.

„Děti, posílané sem dolů z Měsíce, byly zachráněny,“ začal tise. „To vím.“ Přečetla jsem veškerou literaturu, kterou nám poslali, když jsme o Echeu požádali.

„Ne, nevíš. Nebyly zachráněny jen před životem v bídě, jak předpokládáš ty a ostatní adoptivní rodiče. Byly zachráněny z programu, který zahájili v kolonii Evropa asi před patnácti lety. Většina z těch dětí zemřela.“

„Snažíš se mi vysvětlit, že má nějakou strašlivou nemoc?“

„Ne,“ řekl. „Nejdřív mě vyslechni. Má implantát...“

„Připojení?“

„Ne. Sáro, prosím...“

Sáro. To jméno mě zaskočilo. Nikdo už mi tak neříkal. Ani Ronald ho nepoužil za celá léta naší obnovené známosti. To jméno jako by mi už nepatřilo.

„Pamatuješ, jak ničivé byly Měsíční války? Používali palné zbraně, které dokázaly roztržít kupole, otevřít je do vesmíru. Jediná bomba stačila obrátit v trosky práci celé generace. Potom se někteří kolonisté stáhli po podzemí...“

„A začali odtud podnikat útoky. Ano, vím. Ale to bylo už před desetiletími. Co to má společného s Echeou?“

„Kolonie Londýn, Evropa, Rusko a Nové DiSíli podepsaly mírovou smlouvu...“

„...a přísahaly, že nepoužijí žádné ničivé zbraně. Pamatuju si to, Ronalde...“

„Protože kdyby to udělaly, Země už jim nepošle žádné zásobovací loď.“

Kývla jsem. „Kolonie New York a Armstrong odmítly smlouvu podepsat.“

„Takže byly nakonec srovnány se zemí.“ Ronald se ke mně naklonil, jako před chvílí k Echei. Vrhla jsem na ni letmý pohled. Sledovala nás a byla úplně potichu. „Jenže boje neskončily. Kolonie používaly nože a tajně najímaly vrahy, aby zabíjeli vládní úředníky...“

„A objevily způsob, jak odvést zásobovací loď z původního místa určení,“ dodala jsem. Smutně se usmál. „To je pravda. A to je Echea.“ Vrátil se k záležitosti mého dítěte tak rychle, až mě z toho jímala závrať.

„Jak by mohla změnit směr letu lodí se zásobami?“ Třel si nos palcem a ukazováčkem. Pak znovu vzdychl. „Jistý vědec z kolonie Evropa vyvinul technologii, která dokáže vysílat myšlenky prostřednictvím podvědomí. Bylo to dostatečně nenápadné a fungovalo to spolehlivě. Vysílání o hladu v kolonii Evropa přimělo kapitána změnit směr a místo v kolonii Rusko shodit zásoby v kolonii Evropa. Je to samozřejmě složitější, než jak to tady říkám. Ta technologie ve skutečnosti přiměla kapitána, aby věřil, že to byl jeho nápad.“ Sny. Sny přicházejí z podvědomí. Zachvěla jsem se. „Problém spočíval v tom, že technologie byla implantována do

mozku uživatele podobně jako naše připojení, ale pokud uživatel už připojení měl, anulovalo to funkci nového implantátu. Takže ji museli zavádět dětem narozeným na Měsíci, v kolonii Evropa. Což Echea očividně byla.“

„A měnili trasy zásobovacích lodí?“

„Tím, že si představovali, jaký mají hlad – nebo byli vyhladovělí doopravdy. Ty děti vysílaly zprávy lodím. Někdy se jednalo

o jídlo. Jindy o oblečení. Někdy šlo o zbraně.“ Potrásl hlavou. „Jde. Mel bych říct jde, protože to pořád ještě provozují.“

„Nedá se to zastavit?“

Zavrtěl hlavou. „Zatím shromažďujeme informace. Echea je třetí dítě s tímhle implantátem, na které jsem narazil. Ještě to nestačí na zprávu pro Světový kongres. I když o tom všichni vědí. Organizace Červený půlměsíc a Červený kříž už na to upozornily, a jejich lidé teď odebírají tyhle děti z kolonií, někdy pod hrozbou trestu smrti, a posílají je někam, kde už jim nehrozí žádné poškození. Technologii deaktivují a lidé jako ty děti adoptují a poskytnou jim plnohodnotný život.“

„Proč mi o tom vykládáš?“

„Protože tvůj Dům to její zařízení znovu aktivoval.“ Zavrtěla jsem hlavou. „K tomu prvnímu snu došlo ještě předtím, než poprvé naslouchala Domu.“

„Tak to provedla nějaká jiná technologie. Možná ji vládní zaměstnanci nedokázali odpojit dokonale. To se může stát. Doporučený postup je nic neříkat a jednoduše zařízení odstranit.“ Zamračila jsem se na něj. „Tak proč mi to všechno povídáš? Proč jí ho prostě neodstraníš?“

„Protože si přeješ, aby byla připojena.“

„Samozřejmě, že si to přeju,“ řekla jsem. „To přece víš. Sám jsi jí vysvětloval výhody připojení. Víš, co se stane, když ho nebude mít. Vždyť to víš!“

„Vím, že se bude mít dobře, pokud ji ty a tvůj manze) zabezpečíte. Když jí dáte dům a dost peněz, aby si mohla po zbytek života dovolit služebnictvo. Pak se bude mít dobře.“

„Ale nebude produktivní.“

„Třeba to ani nepotřebuje.“

Tento Ronald se tolik lišil od lékaře, který měl v péči moje děti, že jsem se zamračila. „Co mi to tajíš?“

„Připojení není kompatibilní s jejím implantátem.“

„Tomu rozumím,“ přitakala jsem. „ASe můžeš jí tu věc odstranit.“

„Její mozek se během vývoje formoval kolem implantátu. Když jí instaluju připojení, úplně jí to vyprázdní mysl.“

„Tak?“

Těžce polkl, až mu ohryzek poskočil nahoru a dolů. „Nevysvětlil jsem to dost jasně,“ zamumlal spíš pro sebe než ke mně. „Udělá to z ní nepopsanou tabuli. Jako novorozené dítě. Bude se muset všechno učit znovu. Chodit. Jíst. Půjde to rychleji, ale půl roku nebude normální sedmiletou holčičkou.“

„Myslím, že připojení stojí i za takovou cenu,“ řekla jsem. „Ale to není všechno,“ pokračoval. „Přijde o všechny svoje vzpomínky. O každý kousek vzpomínek. Život na Měsíci, příjezd sem, co měla k snídani toho dne, kdy jí zavedli připojení.“ Udělal pohyb, jako by chtěl vyrazit dopředu, pak se zarazil. „Jsme tím, co si pamatujeme, Sáro. Už to nebude Echea.“

„VÍŠ to úplně jistě?“ zeptala jsem se. „Vždyť přece ten základní vzor zůstane stejný. Její genetická výbava se nezmění.“

„Vím to jistě,“ potvrdil. „Věř mi. Viděl jsem to.“

„Nemůžeš provést záznam paměti? Záložní kopii, aby později, po připojení, měla přístup ke svému dřívějšímu životu?“

„Jistě,“ přisvědčil. „Ale to není totéž. Je to jako by ti vyprávěli o plavbě na člunu, místo abys ji sama zažila. Základní znalost je stejná, ale už to není tvoje vlastní zkušenost.“ Oči měl jasné, až příliš jasné. „Jistě to není tak zlé,“ namítla jsem.

„Je to můj obor,“ pravil a hlas se mu trásl. Očividně svou práci vášnivě prožíval. „Studuju interakce vymytých mozků a záložních pamětí. Vybral jsem si tuhle specializaci, protože jsem doufal, že dokážu proceduru vymytí mozku zvrátit.“ To jsem nevěděla. Nebo možná ano, a zapomněla jsem to.

„Jak moc bude jiná?“ zeptala jsem se.

„Nevím. Když vezmu v úvahu rozsah jejích zážitků a zkušeností

na Měsíci, k tomu traumatickou povahu většiny z nich, vsadil bych se, že bude velmi odlišná.“ Letmo pohled! směrem ke koutku s hračkami. „Nejspíš by si teď hrála s panenkou a nijak zvlášť by se nestarala, kde jsi.“

„Ale to je přece dobře.“

„To je, jistě, ale uvědom si, jaký je ió úžasný pocit, získat její důvěru. Nevěnuje ji snadno, ale když ji věnuje, jde to od srdce.“ Prohrábla jsem si rukou vlasy. Žaludek se mi stáhl.

Takovéhle rozhodování nesnáším, Ronalde.

„Já vím,“ řekl. Strnula jsem. Vůbec jsem si neuvědomila, že mu posílám zprávu.

„Snažíš se mi vysvětlit, že si buďto nechám toto dítě, které se nikdy nestane plnohodnotným členem naší společnosti, nebo jí dám stejnou šanci, jako mají všichni ostatní, ale vezmu jí její totožnost.“

„Ano,“ přitakal.

„To nemůžu rozhodnout,“ prohlásila jsem. „Manžel to bude považovat za porušení smlouvy. Bude si myslet, že nám poslali postižené dítě.“

„Ať si ve smlouvě přečte ty dodatky drobným písmem,“ doporučil mi Ronald. „Tohle je tam ošetřeno. Právě tak jako pár dalších komplikací. Jsou to standardizované formulace. Řekl bych, že vaše právnická sebou ani necukla, když je četla.“

„Nemůžu o tom rozhodnout,“ opakovala jsem.

Prudce se naklonil dopředu a položil ruce na moje. Byly teplé a silné a příjemné.

A známé, podivně známé. ■

„Musíš se rozhodnout,“ řekl. „Jednou budeš muset. I to je součástí té smlouvy. Musíš ji zabezpečit, připravit ji pro život v tomto světě. Buďto dostane připojení, nebo dědictví, o které se jí bude někdo starat.“

„A nedokáže si ani ověřit, jestli ji nešidí.“

„Přesně tak,“ kývl. „To budeš také muset zajistit.“

„To není fér, Ronalde.“

Zavřel oči, sklonil hlavu a opřel se mi o čelo. „A nikdy nebylo,“ pravil měkce. „Nejdražší Sáro. Nikdy to nebylo fér.“

„Zatraceně,“ pravil můj manžel. Seděli jsme doma v ložnici. Do večere zbývalo půl hodiny a já mu právě sdělila, co jsem se dozvěděla o Echeině stavu. „Právnická měla tyhle věci prověřit.“

„Doktor Caro tvrdí, že ten problém na Zemi teprve začínají zkoumat.“

„Doktor Caro.“ Manžel vstal. „Doktor Caro se mylí.“ Zamračila jsem se na něj. Můj manžel se zřídkakdy choval takhle rozčileně.

„Nejde o žádnou technologii, vyvinutou na Měsíci,“ prohlásil můj muž. „Je to pozemský vynález, preneurální síť. Podléhá mezinárodnímu zákazu z roku 24. Příslušná zařízení zmizela, když se připojení stalo běžnou, všeobecně používanou záležitostí. Má pravdu v tom, že nejsou kompatibilní.“ Cítila jsem, jak mi tuhnu ramenní svaly. Zajímalo by mě, odkud můj muž tu technologii zná, a moc ráda bych věděla, jestli se na to vůbec mám začít vyptávat. Nikdy jsme se nebavili o práci toho druhého.

„Člověk by Čekal, že o tom doktor Caro bude vědět,“ nadhodila jsem věcně. „Pracuje se současnými technologiemi, ne s historickými,“

odpověděl manžel nepřítomně. Znovu se posadil. „To je ale bláznec.“

„To je,“ přisvědčila jsem tiše. „Jenomže my musíme myslet na jednu holčičku.“

„Která je postižená.“

„Kterou zneužili.“ Otrásla jsem se. Celou cestu zpátky jsem ji držela v náruči a ona si to nechala líbit. Pamatovala jsem si, co říkal Ronald, jak úžasný pocit je držet ji, když vím, jak je pro ni těžké vyjít mi vstříc. Jak se každý dotek stává vítězstvím, každá důvěrná chvilka slavností. „Mysli na to. Představ si, že používáš cosi, co se týká tvých základních tužeb a přání, používáš kvůli něčemu jinému než...“

„Nedělej to,“ přerušil mě. „Co?“

„Nedělej z toho romantiku. To dítě je poškozené. Neměla by to být naše starost.“

„Jenže tady nejde o žádné trvanlivé zboží,“ namítla jsem. „Je to lidská bytost.“

„Kolik peněz jsme zaplatili za nitroděložní úpravy Annina pod-, průměrného IQ? Kolik bychom utratili, kdyby ostatní dívky měly podobné problémy?“

„To není totéž,“ bránila jsem se.

„2e ne?“ opáčil. „V tomto světě máme určité záruky. Máme zaručeny vynikající děti s těmi nejlepšími přednostmi. Kdybych chtěl se životy svých dětí hazardovat, tak bych...“

„Co bys?“ vyštěkla jsem. „Šel na Měsíc?“

Zíral na mě, jako by mě viděl poprvé. „A co od tebe chce tvůj úžasný a skvělý doktor Caro?“

„Abych Echeu nechala, jak je,“ odpověděla jsem. Manžel si odfrkl. „Aby zůstala bez připojení a po celý život závislá na druhých. Břemeno pro ostatní děvčata, cedník, kterým protečou naše peníze. Ach, ale Ronaldu Carovi by se to zamlouvalo.“

„Jen nechce, aby ztratila svou osobnost,“ vysvětlovala jsem. „Aby zůstala Echeou.“

Manžel na mě ještě chvilku upíral zrak a zdálo se, že ho hněv opouští. Zbledl. Natáhl ruku, jako by se mě chtěl dotknout, pak ji zase stáhl. Na okamžik mi připadalo, že se mu oči zalily slzami.

Nikdy předtím jsem v jeho očích nezahlédla slzy. Nebo snad ano? „V tom to je,“ vyslovil tiše.

Odvrátil se ode mě a já přemítala, jestli jsem si jeho reakci jen nepředstavovala. Neměl přece k Echei žádný blízký vztah. Tak proč by mu záleželo na tom, jestli se její osobnost změní? „Už o tom nemůžeme uvažovat v právnických termínech,“ prohlásila jsem. „Je to naše dítě. Musíme to přijmout. Právě tak, jako jsme přijali všechny výdaje, když jsme počali Anně. Mohli jsme to těhotenství ukončit. Cena by byla mnohem nižší.“

„Mohli jsme,“ řekl, jako by už to pomyšlení bylo naprosto nepřijatelné. Lidé z našich kruhů své chyby napravují. Nezahlazují je. „Tys ji chtěl první,“ poznamenala jsem. „Anně?“ zeptal se.

„Echeu. Byl to tvůj nápad, i když bys teď rád tvrdil, že můj.“ Sklonil hlavu. Po chvíli si vjel rukama do vlasů. „Tohle rozhodnutí nemůžeme udělat sami,“ řekl.

To znamenalo kapitulaci. Nevěděla jsem, jestli mám cítit nadšení nebo smutek. Ale mohli jsme ukončit spor v právnických termínech a jít konečně k jádru věci.

„Echea je na takové rozhodnutí moc malá,“ uvažovala jsem. „Nemůžeš po dítěti chtít takové rozhodování.“

„Ale když se na tom nebude podílet...“

„To nevadí. Nikdy se to nedozví. My jí to tak či tak nepovíme.“ Potřásl hlavou. „Bude se pozastavovat nad tím, proč nemá připojení, proč může používat jen některé části Domu. Bude jí divné, proč nemůže nikam odejít bez doprovodu, když ostatní děvčata můžou.“

„Nebo,“ pokračovala jsem, „bude připojená a na nic z toho si nebude pamatovat.“

„A bude jí divné, proč si nevzpomíná na svoje dětská léta.“

„Vzpomínky jí zůstanou,“ opravila jsem ho. „Ronald mě o tom ujistil.“

„Ovšem.“ Manžel se trpce usmál. „Jako si pamatuje otázku ze zkoušky z dějepisu.“

Nikdy jsem ho nezažila takového. Netušila jsem, že studoval historii vývoje neuronových sítí. Nevěděla jsem, že na to má své pevné názory.

„To nemůžeme rozhodnout,“ opakoval.

Chápala jsem ho. Sama jsem řekla totéž. „Nemůžeme chtít po dítěti, aby si samo vybralo, když jde o tak významnou‘ záležitost.“

Zvedl ke mně pohled. Nikdy jsem si nevšimla jemných vrásek kolem jeho očí a podobných kolem úst a nosu. Začínal stárnout. Oba jsme stárli. Už jsme byli spolu dlouho, velmi dlouho. „Zažila víc než většina lidí ze Země za celý život,“ řekl. „Prožila víc, než se kdy podaří našim dcerám, když je dobře vychováme.“

„To nás ale neomlouvá,“ namítla jsem. „Jen se snažíš odčinit naši vinu.“

„Ne,“ odporoval mi. „Je to její život. Ona ho prožije, ne my“

„Ale je naše dítě, a to zahrnuje i rozhodování za ni.“ Rozvalil se na posteli. „Ty víš, co bych vybral já.“

„Obe možnosti naruší chod domácnosti,“ upozornila jsem ho. „Budeme s ní žít buď s takovou, jaká je...“

„Nebo ji naučíme stát se takovou, jakou ji chceme mít.“ Zakryl si oči paží. Chvilí byl potichu, pak vzdychl. „Litovalas někdy svých rozhodnutí?“ zeptal se. „Toho, že sis mě vzala, dala přednost tomuhle domu před tím druhým, rozhodla ses zůstat v místě, kde jsme vyrostlí?“

„A mít děti,“ dodala jsem. „To také. Lituješ toho někdy?“

Nedíval se na mě, Jako by se na mě nedokázal podívat, jako by na mé odpovědi závisely naše životy.

Vzala jsem ho za ruku, kterou mel volně svěšenou. Jeho prsty se kolem mých sevřely. Kůži měl studenou.

„Jistěže ne,“ řekla jsem. A pak, protože jsem byla zmatená a trochu vystrašená jeho nezvykle silným projevem emocí, jsem se zeptala: „A ty někdy lituješ rozhodnutí, která jsi udělal?“

„Ne,“ odpověděl. Jeho hlas ale zněl tak bezvýrazně, až mi připadalo, že možná lže.

Nakonec se mnou a Echeou do St.Paulu nešel. Nesnesl pohled na manipulace s mozkiem, přestože já si přála, aby pro tentokrát udělal výjimku. Echea se cestou chovala sebejistěji, byla i veselejší a já ji pozorovala jakoby s odstupem – nikdy bych nevěřila, že jsem toho schopna. Jako by už byla pryč.

V tomhle spočívá celá rodičovská péče: obtížná a bolestná rozhodnutí, nezvratné volby ve věcech, na něž neexistují snadné odpovědi, pokus o předvídání budoucnosti bez sebemenší pomoci z minulých zkušeností. Tentokrát jsem ji já držela pevně za ruku, když se přede mnou vydala chodbou.

Já byla ta, kdo se bál.

Ronald nás přivítal ve dveřích ordinace. Úsměv, který Echei věnoval, byl smutný. Už znal naši volbu. Přiměla jsem manžela, aby mu dal vědět. Strašně jsem potřebovala, aby se druhý Echein rodič aspoň nějak účastnil.

Překvapen? poslala jsem mu.

Potřásl hlavou. Tvá rodina vždycky dělá tenhle druh rozhodnutí.

Dlouho se na mě díval, jako by očekával nějakou odpověď, a když jsem nic neříkala, dřep si k Echei. „Po dnešku se tvůj život úplně změní,“ řekl jí.

„Maminka...“ To slovo bylo dar, požehnání, které už se nikdy nebude opakovat, „...povídala, že bude lepší.“

„A matky mívají vždycky pravdu,“ přisvědčil. Položil jí ruku na rameno. „Teď tě ale od ní musím odvést.“

„Já vím,“ řekla Echea vesele. „To je zavedený pracovní postup.“

„Správně.“ Pohlédl na mě přes její hlavu. „Je to pracovní postup.“

Krátce se odmlčel, ticho mezi námi zhoustlo. Myslím, že mi chtěl dát příležitost, abych si to ještě rozmyslela. Ale neudělala jsem to. Nemohla jsem.

Bylo to pro její dobro.

Potom pokývl, vstal a vzal Echeu za ruku. Podala mu ji tak ochotně, tak důvěřivě, jako ji podávala mně.

Vedl ji do zadní místnosti.

Ve dveřích se zastavila a zamávala mi.

A pak už jsem ji nikdy nespatriila.

Ach ne, žije s námi dítě jménem Echea. Je to úžasně živé stvoření, které si naši lásku i dědictví po nás zaslouží právě tak jako naše vlastní dcery. Ale není to dítě mého srdce.

Můj muž ji teď má mnohem raději a Ronald se o ní nikdy nezmiňuje. Zato zdvojnásobil úsilí, které věnuje bádání ve svém oboru.

Nijak v něm ale nepokročil.

A já si nejsem jistá, jestli si to vůbec přeju.

Echea je šťastné, zdravé dítě a čeká ji skvělá budoucnost.

Rozhodli jsme se správně.

Bylo to pro její dobro.

Pro Echeino dobro.

Manžel tvrdí, že z ní vyroste dokonalá žena.

Taková jako já, říká.

Bude právě taková, jako já.

Je to bystré, živé dítě.

Proč mi tolik chybí ta zraněná, zasmušilá dívenka, která se sotva kdy usmála?

Proč právě ona byla dítětem mého srdce?

přeložila: Jana Rečková

*„Echea“ by Kristině Kathryn Rusch,
Copyright © 1998 by Kristině Kathryn Rusch.
First published in Asimovs SF. Reprinted by permission
of the author.
Copyright © 2005 for the Czech translation by Jana Rečková*